

Δέσμη Ιδεών για ένα Πλαίσιο Συνολικής Συμφωνίας για το Κυπριακό (Ιδέες Γκάλι) (1992)

Ο ηγέτης της Ελληνοκυπριακής κοινότητας και ο ηγέτης της Τουρκοκυπριακής κοινότητας διαπραγματεύθηκαν πάνω σε ίση βάση, υπό την αιγίδα της αποστολής των καλών υπηρεσιών του Γενικού Γραμματέα, το πιο κάτω συνολικό πλαίσιο συμφωνίας για το Κυπριακό, που αποτελεί σημαντικό βήμα για μια δίκαιη και βιώσιμη διευθέτηση του Κυπριακού προβλήματος. Το συνολικό πλαίσιο συμφωνίας θα υποβληθεί στις δύο κοινότητες σε ξεχωριστά δημοψηφίσματα εντός τριάντα ημερών από τη συμπλήρωσή του από τους δύο ηγέτες σε μια διεθνή διάσκεψη ψηλού επιπέδου.

ΣΥΝΟΛΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Το πλαίσιο συνολικής συμφωνίας αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σύνολο, το οποίο, όταν εγκριθεί από τις δύο κοινότητες σε χωριστά δημοψηφίσματα και οι πρόνοιες που περιέχονται στις μεταβατικές διευθετήσεις εφαρμοστούν, θα οδηγήσει σε ένα νέο συνεταιρισμό και ένα νέο σύνταγμα για την Κύπρο που θα διέπει τις σχέσεις των δύο κοινοτήτων πάνω σε ομοσπονδιακή βάση, δηλαδή δικοινοτική, σ' ό,τι αφορά τις συνταγματικές πτυχές, και διζωνική, σ' ό,τι αφορά τις εδαφικές πτυχές. Το πλαίσιο συνολικής συμφωνίας βασίζεται στις Συμφωνίες Υψηλού Επιπέδου του 1977 και 1979, σε σχετικά ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών, και ιδιαίτερα στα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας 367 (1975), 649 (1990), 715 (1991) και 750 (1992), και στις κατευθυντήριες αρχές που εκτίθενται πιο κάτω.

Το πλαίσιο συνολικής συμφωνίας αναγνωρίζει ότι η Κύπρος είναι η κοινή πατρίδα της Ελληνοκυπριακής και της Τουρκοκυπριακής κοινότητας και ότι οι μεταξύ τους σχέσεις δεν είναι σχέσεις πλειοψηφίας και μειοψηφίας, αλλά σχέσεις δύο κοινοτήτων στην ομοσπονδιακή δημοκρατία της Κύπρου. Το πλαίσιο κατοχυρώνει την πολιτιστική, θρησκευτική, πολιτική, κοινωνική και γλωσσική ταυτότητα της κάθε κοινότητας.

Το πλαίσιο συνολικής συμφωνίας διασφαλίζει ότι η διευθέτηση του Κυπριακού στηρίζεται σε ένα μόνο κράτος της Κύπρου με μια κυριαρχία και διεθνή προσωπικότητα και μια ιθαγένεια, με την ανεξαρτησία και εδαφική του ακεραιότητα κατοχυρωμένες, και αποτελούμενο από δύο πολιτικά ίσες κοινότητες όπως καθορίζει η παράγραφος 11 της έκθεσης του Γενικού Γραμματέα της 3ης Απριλίου 1992 ((S/23780) σε μια δικοινοτική και διζωνική ομοσπονδία και ότι η διευθέτηση πρέπει να αποκλείει ένωση ολόκληρης ή μέρους της με οποιαδήποτε άλλη χώρα ή οποιαδήποτε μορφή διχοτόμησης ή απόσχισης.

Το πλαίσιο συνολικής συμφωνίας αναγνωρίζει και διασφαλίζει την πολιτική ισότητα των δύο κοινοτήτων. Ενώ πολιτική ισότητα δεν σημαίνει ίση αριθμητική συμμετοχή σε όλους τους ομοσπονδιακούς κυβερνητικούς κλάδους και στη διοίκηση, αυτή θα αντανακλάται

στο γεγονός ότι η έγκριση και τροποποίηση του ομοσπονδιακού συντάγματος θα απαιτεί την έγκριση και των δύο κοινοτήτων, στην αποτελεσματική συμμετοχή και των δύο κοινοτήτων σε όλα τα όργανα και αποφάσεις της ομοσπονδιακής κυβέρνησης, στην κατοχύρωση ότι η ομοσπονδιακή κυβέρνηση δεν θα έχει εξουσία να υιοθετήσει οποιαδήποτε μέτρα εναντίον των συμφερόντων μιας κοινότητας και στην ισότητα και στις ταυτόσημες εξουσίες και λειτουργίες των δύο ομόσπονδων κρατών.

Το πλαίσιο συνολικής συμφωνίας προνοεί αρμοδιότητες και εξουσίες της ομοσπονδιακής κυβέρνησης, περιλαμβανομένης της δομής της, της σύνθεσης και λειτουργίας των τριών κλάδων της, που θα διασφαλίζουν την αποτελεσματική συμμετοχή των δύο κοινοτήτων και την αποτελεσματική λειτουργία της ομοσπονδιακής κυβέρνησης, που θα απαιτεί ένα κατάλληλο μηχανισμό επίλυσης αδιεξόδων.

Οι δύο κοινότητες αναγνωρίζουν την ταυτότητα και την ακεραιότητα η μια της άλλης και δεσμεύονται να εργαστούν δραστήρια για να επιτύχουν νέες σχέσεις που να στηρίζονται στον αμοιβαίο σεβασμό, στη φιλία και στη συνεργασία. Προς αυτή την κατεύθυνση, οι δύο κοινότητες συμφωνούν να αλλάξουν όλες τις πρακτικές που είναι ασυμβίβαστες με τη δέσμευση αυτή και να απέχουν από οποιαδήποτε ενέργεια που θα εξημίωνε τις προσπάθειες για μια συμπεφωνημένη διευθέτηση. Υπόσχονται να αναλάβουν αμέσως ένα πρόγραμμα δράσης για προώθηση καλής θέλησης και για στενότερες σχέσεις μεταξύ τους (βλέπε Παράρτημα).

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Η δικαιοκοινωνική και διζωνική ομοσπονδία θα εγκαθιδρυθεί ελεύθερα από την Ελληνοκυπριακή και την Τουρκοκυπριακή κοινότητα. Όλες οι εξουσίες που δεν θα ανατεθούν από αυτές στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση θα ανήκουν στα δύο ομόσπονδα κράτη.

Το ομοσπονδιακό σύνταγμα θα τεθεί σε ισχύ μετά την έγκριση του από τις δύο κοινότητες σε χωριστά δημοψηφίσματα και θα μπορεί να τροποποιηθεί μόνο με την έγκριση και των δύο ομόσπονδων κρατών.

Η ομοσπονδιακή δημοκρατία θα έχει μια εδαφική επικράτεια που θα αποτελείται από δύο πολιτικά ίσα ομοσπονδιακά κράτη.

Η ομοσπονδιακή δημοκρατία θα έχει μια κυριαρχία που είναι αδιαίρετη και που εκπληγάζει ισότιμα από την Ελληνοκυπριακή και την Τουρκοκυπριακή κοινότητα. Η μια κοινότητα δεν μπορεί να έχει κυριαρχία πάνω στην άλλη. Η ομοσπονδιακή δημοκρατία θα έχει μια διεθνή προσωπικότητα και μια ιθαγένεια που θα διέπεται από τον ομοσπονδιακό νόμο σύμφωνα με το ομοσπονδιακό σύνταγμα.

Το ομοσπονδιακό σύνταγμα θα κατοχυρώνει την ταυτότητα, την ακεραιότητα και ασφάλεια κάθε κοινότητας καθώς και τα πολιτικά, οικονομικά, κοινωνικά, πολιτιστικά,

γλωσσικά και θρησκευτικά τους δικαιώματα. Όλοι οι πολίτες θα είναι ίσοι έναντι του νόμου.

Η ομοσπονδιακή δημοκρατία θα είναι κοσμική. Απαγορεύεται στους θρησκευτικούς λειτουργούς να αναλάβουν είτε κατόπιν εκλογών είτε με διορισμό πολιτικό αξίωμα στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση ή στα ομόσπονδα κράτη.

Η ομοσπονδιακή δημοκρατία θα διατηρεί ειδικούς δεσμούς φιλίας με την Ελλάδα και την Τουρκία και θα παρέχει τη μεταχείριση του πιο ευνοουμένου κράτους στην Ελλάδα και στην Τουρκία αναφορικά με όλες τις συμφωνίες, ανεξάρτητα από τη φύση τους. Η ομοσπονδιακή δημοκρατία θα εξακολουθήσει να είναι μέλος της Κοινοπολιτείας.

Οι επίσημες γλώσσες της ομοσπονδιακής δημοκρατίας θα είναι η ελληνική και η τουρκική. Η αγγλική γλώσσα μπορεί επίσης να χρησιμοποιείται.

Η ομοσπονδιακή δημοκρατία θα έχει τη δική της σημαία που θα συμφωνηθεί. Η ομοσπονδιακή σημαία θα αναρτάται στα ομοσπονδιακά κτίρια και στους ομοσπονδιακούς χώρους, αποκλεισμένων όλων των άλλων σημαιών. Το κάθε ομόσπονδο κράτος θα έχει τη δική του σημαία.

Οι αργίες που θα τηρούνται από την ομοσπονδιακή κυβέρνηση θα συμφωνηθούν και θα ενσωματωθούν στο ομοσπονδιακό σύνταγμα. Το κάθε ομόσπονδο κράτος θα τηρεί τις ομοσπονδιακές αργίες, καθώς και εκείνες που θα καθιερώσει το ίδιο.

Τα δύο ομόσπονδα κράτη θα έχουν τις ίδιες εξουσίες και αρμοδιότητες.

Το κάθε ομόσπονδο κράτος θα διοικείται από μια κοινότητα.

Το κάθε ομόσπονδο κράτος θα αποφασίζει για τις δικές του κυβερνητικές διευθετήσεις κατά τρόπο που να συνάδει με το ομοσπονδιακό σύνταγμα.

Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση δεν μπορεί να οικειοποιηθεί τις εξουσίες και αρμοδιότητες των δυο ομόσπονδων κρατών.

Η ασφάλεια, ο νόμος, η τάξη και η απονομή της δικαιοσύνης στο έδαφος κάθε ομόσπονδου κράτους θα αποτελεί ευθύνη του ομόσπονδου κράτους κατά τέτοιο τρόπο που να συνάδει με το ομοσπονδιακό σύνταγμα.

Τα δυο ομόσπονδα κράτη θα συνεργάζονται για τη διατήρηση και/ή χρήση εκείνων των ιστορικών και θρησκευτικών χώρων και των δυο δογμάτων που θα συμφωνηθούν κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου.

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

Οι εξουσίες, αρμοδιότητες και δομή της ομοσπονδιακής κυβέρνησης θα συνάδουν με τους συνολικούς στόχους και κατευθυντήριες αρχές που εκτίθενται πιο πάνω.

(α) Εξουσίες και αρμοδιότητες που θα ανατεθούν στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση

Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση θα έχει τις εξουσίες και αρμοδιότητες που παρατίθενται πιο κάτω. Όλες οι εξουσίες και αρμοδιότητες που δεν θα ανατεθούν στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση θα ανήκουν στα δυο ομόσπονδα κράτη. Τα ομόσπονδα κράτη θα μπορούν να αποφασίζουν από κοινού την παροχή επιπρόσθετων εξουσιών και αρμοδιοτήτων στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση ή τη μεταβίβαση εξουσιών και αρμοδιοτήτων από την ομοσπονδιακή κυβέρνηση στα ομόσπονδα κράτη.

Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση θα έχει τις ακόλουθες εξουσίες και αρμοδιότητες:

- Εξωτερικές υποθέσεις (Τα ομόσπονδα κράτη μπορούν να συνάψουν συμφωνίες με ξένες κυβερνήσεις και διεθνείς οργανισμούς στους τομείς της αρμοδιότητάς τους. Η αντιπροσώπευση στις εξωτερικές υποθέσεις θα αντικατοπτρίζει το δικαιοκρατικό χαρακτήρα της ομοσπονδιακής δημοκρατίας).

- αρμοδιότητες Κεντρικής Τράπεζας (περιλαμβανομένης της έκδοσης νομίσματος)
- τελωνεία και συντονισμός του διεθνούς εμπορίου
- αεροδρόμια και λιμένες σ' ό,τι αφορά διεθνή θέματα
- ομοσπονδιακός προϋπολογισμός και ομοσπονδιακή φορολογία
- μετανάστευση και ιθαγένεια
- άμυνα (να συζητηθεί επίσης σε συνδυασμό με τις Συμφωνίες Εγγυήσεως και Συμμαχίας)
- ομοσπονδιακή δικαστική εξουσία και ομοσπονδιακή αστυνομία
- ομοσπονδιακές ταχυδρομικές και τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες
- εμπορικά σήματα και δικαιώματα ευρεσιτεχνίας
- διορισμός ομοσπονδιακών αξιωματούχων και δημοσίων υπαλλήλων (σε αναλογία 70:30 Ελληνοκυπρίων προς Τουρκοκυπρίους)
- καθορισμός επιπέδων για τη δημόσια υγεία, το περιβάλλον, τη χρήση και διατήρηση των φυσικών πόρων και μέτρων και σταθμών
- συντονισμός τουριστικών και βιομηχανικών δραστηριοτήτων.

Οι ομοσπονδιακές εξουσίες και αρμοδιότητες θα ασκούνται από την ομοσπονδιακή κυβέρνηση ή βάσει συμφωνιών, μέσω ανάθεσης, στα ομόσπονδα κράτη.

(β) Δομή, σύνδεση και λειτουργία της ομοσπονδιακής κυβέρνησης.

(ι) Η νομοθετική εξουσία

Η νομοθετική εξουσία θα απαρτίζεται από την Κάτω και την Άνω Βουλή. Οι Πρόεδροι της Κάτω και της Άνω Βουλής δεν μπορεί να προέρχονται από την ίδια κοινότητα. Ο

Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της κάθε βουλής δεν θα προέρχεται από την ίδια κοινότητα.

Όλοι οι νόμοι πρέπει να εγκρίνονται και από τις δυο βουλές.

Η Κάτω Βουλή θα είναι δικοινοτική με αναλογία 70:30 Ελληνοκυπρίων προς Τουρκοκύπριους. Στην Άνω Βουλή θα υπάρχει αναλογία 50:50 που θα αντιπροσωπεύει τα δυο ομόσπονδα κράτη.

Όλοι οι νόμοι θα εγκρίνονται με πλειοψηφία σε κάθε βουλή. Πλειοψηφία των Ελληνοκυπρίων ή των Τουρκοκυπρίων αντιπροσώπων στην Κάτω Βουλή μπορεί να αποφασίζει, πάνω σε θέματα που αφορούν τις εξωτερικές υποθέσεις, την άμυνα, την ασφάλεια, τον προϋπολογισμό, τη φορολογία, τη μετανάστευση και την ιθαγένεια, ότι η έγκριση ενός νόμου από την Κάτω Βουλή θα απαιτεί ξεχωριστές πλειοψηφίες των αντιπροσώπων και των δυο κοινοτήτων.

Χωριστές Ελληνοκυπριακές και Τουρκοκυπριακές πλειοψηφίες θα απαιτηθεί να αποτελούν απαρτία σε κάθε βουλή. Εάν δεν υπάρχει απαρτία σε οποιαδήποτε βουλή σε δυο συνεχείς συνεδρίες λόγω της απουσίας πλειοψηφίας της μιας ή των δυο κοινοτήτων, ο Πρόεδρος της αρμόδιας βουλής θα καλεί συνεδρία σε όχι λιγότερο από πέντε μέρες και όχι περισσότερο από 10 μέρες. Στη συνεδρία αυτή πλειοψηφία της Άνω Βουλής θα αποτελεί απαρτία. Στην Κάτω Βουλή 30% του ολικού αριθμού μελών θα αποτελεί απαρτία.

Αν οι δυο βουλές αποτύχουν να εγκρίνουν νομοσχέδιο ή απόφαση, θα αρχίζουν διαδικασία για επίτευξη συναίνεσης, ενώ θα διασφαλίζουν τη συνεχή λειτουργία της ομοσπονδιακής κυβέρνησης. Για το σκοπό αυτό θα εγκαθιδρυθεί Επιτροπή Διαβούλευσης. Η Επιτροπή θα απαρτίζεται από δυο πρόσωπα, το κάθε ένα από τα οποία θα επιλέγεται εξίσου από την Ελληνοκυπριακή και την Τουρκοκυπριακή ομάδα μεταξύ των μελών των δυο βουλών της ομοσπονδιακής νομοθετικής εξουσίας. Το κείμενο της νομοθεσίας ή απόφασης που θα συμφωνηθεί από την Επιτροπή Διαβούλευσης θα υποβάλλεται και στις δυο βουλές για έγκριση.

Σε περίπτωση που ο ομοσπονδιακός προϋπολογισμός δεν θα εγκριθεί από τη μια ή και τις δυο βουλές και μέχρις ότου επιτευχθεί συμφωνία στην επιτροπή διαβούλευσης και υιοθετηθεί από τις δυο βουλές, θα ισχύουν οι πρόνοιες του πιο πρόσφατου ομοσπονδιακού προϋπολογισμού συν ο πληθωρισμός.

(ii) Η Εκτελεστική Εξουσία

Η ομοσπονδιακή εκτελεστική εξουσία θα απαρτίζεται από ένα Ομοσπονδιακό Πρόεδρο, ένα Ομοσπονδιακό Αντιπρόεδρο και ένα Ομοσπονδιακό Υπουργικό Συμβούλιο. Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος θα συμβολίζουν την ενότητα της χώρας και την πολιτική ισότητα των δυο κοινοτήτων.

(Πάνω στο θέμα της εκλογής του Προέδρου και του Αντιπροέδρου οι δυο πλευρές έχουν εκφράσει διαφορετικές θέσεις. Η Ελληνοκυπριακή πλευρά προτιμά σύστημα, δυνάμει του οποίου ο Πρόεδρος εκλέγεται με λαϊκή καθολική ψηφοφορία. Η Τουρκοκυπριακή πλευρά προτιμά σύστημα με βάση το οποίο ο Πρόεδρος εναλλάσσεται μεταξύ των δυο κοινοτήτων).

Για υποβοήθηση της αποτελεσματικής εγκαθίδρυσης της ομοσπονδιακής κυβέρνησης και για τα αρχικά οκτώ χρόνια ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος θα είναι επίσης οι ηγέτες των αντίστοιχων τους ομόσπονδων κρατών.

Θα υπάρχει Υπουργικό Συμβούλιο που θα αποτελείται από Ελληνοκυπρίους και Τουρκοκυπρίους υπουργούς σε αναλογία 7:3. Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος θα ορίζουν τους Υπουργούς από την αντίστοιχη κοινότητά τους, οι οποίοι θα διορίζονται με πράξη την οποία θα υπογράφουν αμφότεροι. Ένα από τα ακόλουθα τρία Υπουργεία, δηλ. Εξωτερικών, Οικονομικών ή Άμυνας θα ανατεθεί σε Τουρκοκύπριο Υπουργό. Ο Πρόεδρος και ο Υπουργός Οικονομικών δεν θα προέρχονται από την ίδια κοινότητα.

Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος θα συζητούν την ετοιμασία της ημερήσιας διάταξης του Υπουργικού Συμβουλίου και έκαστος θα μπορεί να περιλάβει θέματα στην ημερήσια διάταξη.

Οι αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου θα λαμβάνονται κατά πλειοψηφία. Όμως οι αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου που αφορούν τις εξωτερικές υποθέσεις, την άμυνα, την ασφάλεια, τους προϋπολογισμούς, τη φορολογία, τη μετανάστευση και την ιθαγένεια θα απαιτούν τη συναίνεση τόσο του Προέδρου όσο και του Αντιπροέδρου.

Οι διευθετήσεις που σχετίζονται με την εφαρμογή της εξωτερικής πολιτικής και τη σύνθεση της διπλωματικής υπηρεσίας θα καθορίζονται στο ομοσπονδιακό σύνταγμα.

Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος, χωριστά ή από κοινού, έχουν το δικαίωμα αρνησικυρίας σε κάθε νόμο ή απόφαση της νομοθετικής εξουσίας που θα αφορά τις εξωτερικές υποθέσεις, την άμυνα, την ασφάλεια, τον προϋπολογισμό, τη φορολογία, τη μετανάστευση ή την ιθαγένεια. Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος θα έχουν το δικαίωμα χωριστά ή από κοινού, να αναπέμψουν οποιοδήποτε νόμο ή απόφαση της νομοθετικής εξουσίας ή οποιαδήποτε απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για επανεξέταση.

(iii) Η Δικαστική εξουσία

Η Ομοσπονδιακή Δικαστική Εξουσία θα αποτελείται από Ανώτατο Δικαστήριο, θα απαρτίζεται από ίσο αριθμό Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων δικαστών οι οποίοι θα διορίζονται από κοινού από τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο με τη συναίνεση της Άνω Βουλής. Το Ανώτατο Δικαστήριο θα συνεδριάζει ως Ομοσπονδιακό Συνταγματικό Δικαστήριο και είναι το Ανώτατο Δικαστήριο της ομοσπονδίας. Η προεδρία του θα εναλλάσσεται μεταξύ των αρχαιότερων Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων μελών του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Μπορούν να εγκαθιδρυθούν κατώτερα ομοσπονδιακά δικαστήρια σε κάθε ένα από τα ομόσπονδα κράτη.

Το Ανώτατο Δικαστήριο θα ασχολείται με θέματα που προκύπτουν από το Ομοσπονδιακό Σύνταγμα και τους ομοσπονδιακούς νόμους και θα έχει την εξουσία να ασκεί οποιοσδήποτε άλλες δικαστικές αρμοδιότητες που σχετίζονται με ομοσπονδιακά θέματα που θα του ανατίθενται από το ομοσπονδιακό σύνταγμα ή την ομοσπονδιακή νομοθεσία.

Έκαστο ομόσπονδο κράτος θα έχει τη δική του δικαστική εξουσία που θα ασχολείται με θέματα τα οποία δεν ανατίθενται από το ομοσπονδιακό σύνταγμα στην ομοσπονδιακή δικαστική εξουσία.

Το Ομοσπονδιακό Σύνταγμα θα καθιερώσει διαδικασία για διακρίβωση της συνταγματικότητας των ομοσπονδιακών νόμων και των πράξεων της εκτελεστικής εξουσίας καθώς και επαρκή μηχανισμό δικαστικής αναθεώρησης ώστε να διασφαλίζεται η συμμόρφωση των πράξεων της νομοθετικής, εκτελεστικής και δικαστικής εξουσίας των ομοσπονδιακών κρατών προς το ομοσπονδιακό σύνταγμα.

(γ) Τα θεμελιώδη δικαιώματα, περιλαμβανομένων των τριών ελευθεριών, και τα πολιτικά, οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα.

Όλα τα παγκοσμίως αναγνωρισμένα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες θα περιληφθούν στο ομοσπονδιακό σύνταγμα.

Η ελευθερία διακίνησης, η ελευθερία εγκατάστασης και το δικαίωμα ιδιοκτησίας θα κατοχυρώνονται στο ομοσπονδιακό σύνταγμα. Η εφαρμογή των δικαιωμάτων αυτών θα λαμβάνει υπόψη τη συμφωνία υψηλού επιπέδου του 1977 και τις κατευθυντήριες αρχές που εκτίθενται πιο πάνω.

Η ελευθερία διακίνησης θα ασκείται χωρίς οποιουσδήποτε περιορισμούς, ευθύς μετά την εγκαθίδρυση της ομοσπονδιακής δημοκρατίας, υποκείμενη μόνο σε συνήθεια αστυνομικές δραστηριότητες μη μεροληπτικού χαρακτήρα.

Η ελευθερία εγκατάστασης και το δικαίωμα ιδιοκτησίας θα εφαρμοστούν μετά τη συμπλήρωση της διαδικασίας επανεγκατάστασης που θα προκύψει από τις εδαφικές προσαρμογές. Τα ομόσπονδα κράτη θα ρυθμίζουν τα δικαιώματα αυτά με τρόπο που θα συμφωνηθεί κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, σύμφωνα με το ομοσπονδιακό σύνταγμα.

Πρόσωπα, τα οποία είναι γνωστό ότι είχαν ή έχουν ενεργό ανάμιξη σε πράξεις βίας ή υπόθαλψης βίας και/ή μίσους εναντίον προσώπων της άλλης κοινότητας, δυνατό, υποκείμενα στη νομική διαδικασία, να παρεμποδίζονται να μεταβαίνουν στο ομόσπονδο κράτος που θα διοικείται από την άλλη κοινότητα.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

Η ασφάλεια της ομοσπονδιακής δημοκρατίας και του Ελληνοκυπριακού και του Τουρκοκυπριακού Ομόσπονδου Κράτους θα είναι εγγυημένη.

Η αποστρατικοποίηση της ομοσπονδιακής δημοκρατίας παραμένει αντικειμενικός σκοπός.

Οι Συνθήκες Εγγυήσεως και Συμμαχίας εξακολουθούν να ισχύουν και θα συμπληρωθούν με έγγραφο που θα επισυναφθεί, ως εκτίθεται πιο κάτω.

Η Συνθήκη Εγγυήσεως θα διασφαλίζει την ανεξαρτησία και εδαφική ακεραιότητα της ομοσπονδιακής δημοκρατίας και θα αποκλείει την ένωση ολόκληρης ή μέρους της με οποιαδήποτε άλλη χώρα και οποιαδήποτε μορφή διχοτόμησης ή απόσχισης. Θα διασφαλίζει την ασφάλεια του Ελληνοκυπριακού και του Τουρκοκυπριακού ομόσπονδου κράτους και θα παρεμποδίζει τη μονομερή αλλαγή της νέας συνταγματικής τάξης της ομοσπονδιακής δημοκρατίας από τη μια ή την άλλη κοινότητα.

Θα επιτευχθεί αριθμητικό ισοζύγιο των Ελληνικών και Ελληνοκυπριακών στρατευμάτων και εξοπλισμού αφ' ενός και των Τουρκικών και Τουρκοκυπριακών στρατευμάτων και εξοπλισμού αφετέρου, εντός μηνών μετά την έγκριση του Πλαισίου Συνολικής Συμφωνίας από τις δυο κοινότητες σε χωριστά δημοψηφίσματα.

Θα τεθεί χρονοδιάγραμμα για την περαιτέρω μείωση σε συμφωνημένο επίπεδο των Ελληνοκυπριακών και των Τουρκοκυπριακών μονάδων και για την αποχώρηση όλων των μη Κυπριακών δυνάμεων που δεν προνοούνται στη Συνθήκη Συμμαχίας. Το χρονοδιάγραμμα αυτό θα εφαρμοστεί πλήρως πριν την εγκαθίδρυση της ομοσπονδιακής δημοκρατίας και σε φάσεις παράλληλες προς την εφαρμογή του προγράμματος δράσης που εκτίθεται στο παράρτημα.

Η Συνθήκη Συμμαχίας θα προνοεί τη στάθμευση στην Κύπρο Ελληνικού και Τουρκικού αποσπάσματος ίσου μεγέθους και εξοπλισμού που δεν θα ξεπερνά πρόσωπα το καθένα. Το Ελληνικό απόσπασμα θα σταθμεύει στο ομόσπονδο κράτος που θα διοικείται από την Ελληνοκυπριακή κοινότητα και δεν θα μπορεί να εισέρχεται στο ομόσπονδο κράτος που θα διοικείται από την Τουρκοκυπριακή κοινότητα. Το Τουρκικό απόσπασμα θα σταθμεύει στο ομόσπονδο κράτος που θα διοικείται από την Τουρκοκυπριακή κοινότητα και δεν θα μπορεί να εισέρχεται στο ομόσπονδο κράτος που θα διοικείται από την Ελληνοκυπριακή κοινότητα.

Η ομοσπονδιακή δημοκρατία θα διατηρεί ομοσπονδιακή δύναμη που θα αποτελείται από μια Ελληνοκυπριακή και μια Τουρκοκυπριακή μονάδα ίσου μεγέθους και εξοπλισμού που δεν θα ξεπερνά το μέγεθος του Ελληνικού και του Τουρκικού αποσπάσματος, κάτω από την κοινή διοίκηση του Προέδρου και του Αντιπροέδρου. Η Ελληνοκυπριακή μονάδα θα σταθμεύει στο ομόσπονδο κράτος που θα διοικείται από την Ελληνοκυπριακή κοινότητα. Η Τουρκοκυπριακή μονάδα θα σταθμεύει στο ομόσπονδο κράτος που θα διοικείται από την Τουρκοκυπριακή κοινότητα. Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος θα αποφασίζουν από κοινού πού θα σταθμεύουν οι μονάδες.

Δεν θα υπάρχει οποιαδήποτε εφεδρική δύναμη και οποιαδήποτε στρατιωτική ή παραστρατιωτική εκπαίδευση ομάδων πολιτών.

Η Ελληνοκυπριακή και η Τουρκοκυπριακή μονάδα θα προωθούν τον αμοιβαίο σεβασμό, φιλία και στενότερες σχέσεις μεταξύ των δυο κοινοτήτων και την ευημερία τους με τη διεξαγωγή κοινών κοινωνικών δραστηριοτήτων σε όλη την επικράτεια της ομοσπονδιακής δημοκρατίας.

Κάθε ομόσπονδο κράτος και η ομοσπονδιακή δημοκρατία θα διαθέτουν αστυνομική δύναμη. Όλες οι παραστρατιωτικές δραστηριότητες και η κατοχή όπλων εκτός εκείνων τα οποία είναι αδειούχα για κυνηγετικούς σκοπούς θα κηρύσσονται παράνομες σε όλη την επικράτεια της ομοσπονδιακής δημοκρατίας και οποιαδήποτε παράβαση θα αποτελεί ομοσπονδιακό παράπτωμα. Η εισαγωγή ή μεταφορά όπλων και άλλου στρατιωτικού εξοπλισμού, εκτός των εγκεκριμένων από την ομοσπονδιακή κυβέρνηση, θα απαγορεύεται.

Αμέσως μετά την έγκριση του Πλαισίου Συνολικής Συμφωνίας από τις δυο κοινότητες, σε χωριστά δημοψηφίσματα, θα εγκαθιδρυθεί προσωρινή επιτροπή παρακολούθησης αποτελούμενη από τις τρεις εγγυήτριες δυνάμεις, τις δυο κοινότητες και την ειρηνευτική δύναμη των Ηνωμένων Εθνών, η οποία θα έχει την ευθύνη της

- παρακολούθησης της επίτευξης του συμφωνημένου αριθμητικού ισοζυγίου των Ελληνικών και Ελληνοκυπριακών στρατευμάτων και εξοπλισμού αφενός και των Τουρκικών και Τουρκοκυπριακών στρατευμάτων και εξοπλισμού αφετέρου που θα εφαρμοσθεί εντός μηνών μετά την έγκριση του Πλαισίου Συνολικής Συμφωνίας από τις δυο κοινότητες σε χωριστά δημοψηφίσματα.

- παρακολούθησης της εφαρμογής του συμφωνημένου χρονοδιαγράμματος για την περαιτέρω μείωση στο συμφωνημένο επίπεδο της Ελληνοκυπριακής και της Τουρκοκυπριακής μονάδας και για την αποχώρηση όλων των μη κυπριακών δυνάμεων για τις οποίες δεν υπάρχει πρόνοια στη Συνθήκη Συμμαχίας, πριν την εγκαθίδρυση της ομοσπονδιακής δημοκρατίας.

Η Συνθήκη Εγγυήσεως, κατά τρόπο που να συνάδει με τις αρχές της ΔΑΣΕ στην οποία η ομοσπονδιακή δημοκρατία θα επιβεβαιώσει την προσήλωσή της, θα προνοεί Επιτροπή Παρακολούθησης και Επαλήθευσης που να αποτελείται από αντιπροσώπους των εγγυητριών δυνάμεων και του ομοσπονδιακού Προέδρου και του ομοσπονδιακού Αντιπροέδρου. Τα Ηνωμένα Έθνη θα διαθέσουν το προσωπικό υποστήριξης που θα βοηθήσει την Επιτροπή Επιτήρησης και Επαλήθευσης να διεκπεραιώσει το έργο της.

Η Επιτροπή Επιτήρησης και Επαλήθευσης θα έχει την ευθύνη της διερεύνησης οποιαδήποτε εξέλιξης η οποία, κατά την άποψη του ομοσπονδιακού Προέδρου ή του ομοσπονδιακού Αντιπροέδρου ή οποιασδήποτε εγγυήτριας δύναμης αποτελεί απειλή κατά της ασφάλειας οποιασδήποτε κοινότητας ή της ομοσπονδιακής δημοκρατίας με επί τόπου επιθεωρήσεις και άλλες μεθόδους που θα θεωρεί αναγκαίες η Επιτροπή Επιτήρησης και Επαλήθευσης. Η Επιτροπή Επιτήρησης και Επαλήθευσης θα προβαίνει σε συστάσεις για επανόρθωση οποιασδήποτε κατάστασης που θα έχει διαπιστώσει ότι παραβαίνει τις διευθετήσεις που καλύπτει η Συνθήκη Εγγυήσεως και η Συνθήκη

Συμμαχίας. Τα μέρη θα είναι υποχρεωμένα να εφαρμόζουν τις συστάσεις αυτές άμεσα και με καλή θέληση.

Θα ζητηθεί από το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών να αναθεωρήσει τους όρους εντολής της Ειρηνευτικής Δύναμης των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο περιλαμβανομένης της υποστήριξης της Επιτροπής Επιτήρησης και Επαλήθευσης.

ΕΔΑΦΙΚΕΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ

Η Ελληνοκυπριακή και η Τουρκοκυπριακή κοινότητα συμφωνούν πάνω στις εδαφικές περιοχές των ομόσπονδων κρατών υπό τη διοίκηση της κάθε μιας λαμβανομένης υπόψη της Συμφωνίας Υψηλού Επιπέδου του 1977.

Ο χάρτης που είναι συνημμένος στο παρόν έγγραφο απεικονίζει τα εδάφη των δυο ομόσπονδων κρατών. Η εδαφική συμφωνία θα τυγχάνει σεβασμού και θα περιληφθεί στο ομοσπονδιακό σύνταγμα.

Πρόσωπα που επηρεάζονται από τις εδαφικές προσαρμογές θα έχουν την επιλογή να παραμείνουν στη σχετική περιοχή ή να μετακινηθούν στο ομόσπονδο κράτος που θα διοικείται από τη δική τους κοινότητα.

Όλες οι αναγκαίες διευθετήσεις για τη μετακίνηση προσώπων που θα επηρεασθούν από εδαφικές προσαρμογές θα εφαρμοστούν ικανοποιητικά πριν την πραγματοποίηση των επανεγκαταστάσεων. Το ταμείο που θα εγκαθιδρυθεί αναφορικά με εκτοπισμένα πρόσωπα θα είναι διαθέσιμο για το σκοπό αυτό.

Οι εδαφικές προσαρμογές δεν θα επηρεάσουν τους υδάτινους πόρους που θα είναι στη διάθεση κάθε ομόσπονδου κράτους. Οι υδάτινοι πόροι που θα υπάρχουν σε όλη την ομοσπονδία θα κατανεμηθούν στα δυο ομόσπονδα κράτη σε αναλογία τουλάχιστον ίση προς την αντίστοιχη σημερινή ζήτηση.

ΕΚΤΟΠΙΣΜΕΝΟΙ

Οι απαιτήσεις ιδιοκτησίας των Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων εκτοπισμένων αναγνωρίζονται και θα τύχουν δίκαιου χειρισμού, με βάση χρονοδιάγραμμα και πρακτικούς κανονισμούς βασισμένους στη Συμφωνία Υψηλού Επιπέδου του 1977, με βάση την ανάγκη διασφάλισης κοινωνικής ειρήνης και αρμονίας και με βάση τις διευθετήσεις που εκτίθενται πιο κάτω.

Περιοχές που θα περιέλθουν υπό την Ελληνοκυπριακή Διοίκηση

Πρώτη προτεραιότητα θα δοθεί στην ικανοποιητική μετακίνηση και υποστήριξη των Τουρκοκυπρίων που ζουν στην περιοχή που θα διοικείται από την Ελληνοκυπριακή κοινότητα και σε εκτοπισμένους που θα επιστρέψουν στην περιοχή αυτή.

Στους Τουρκοκυπρίους οι οποίοι το 1974 ζούσαν στην περιοχή που θα διοικείται από την Ελληνοκυπριακή κοινότητα, θα δοθεί η επιλογή να παραμείνουν στις ιδιοκτησίες τους ή να ζητήσουν ανάλογη κατοικία στην περιοχή που θα περιέλθει υπό Τουρκοκυπριακή διοίκηση. Τουρκοκύπριοι εκτοπισμένοι που σήμερα ζουν στην περιοχή που θα περιέλθει στην Ελληνοκυπριακή διοίκηση θα έχουν την επιλογή να εξασφαλίσουν ανάλογη κατοικία στην περιοχή αυτή, να επιστρέψουν στην παλιά κατοικία τους, ή να πάρουν ανάλογη κατοικία στην περιοχή που θα περιέλθει στην Τουρκοκυπριακή διοίκηση.

Θα εγκαθιδρυθεί αμέσως μετά την έγκριση του Πλαισίου Συνολικής Συμφωνίας σε δημοψηφίσματα δικοινοτική επιτροπή η οποία θα προβεί σε διευθετήσεις για κατάλληλη στέγαση όλων των προσώπων που θα επηρεασθούν από τις εδαφικές προσαρμογές.

Άλλες περιοχές υπό Ελληνοκυπριακή και Τουρκοκυπριακή διοίκηση

Κάθε κοινότητα θα εγκαθιδρύσει φορέα ο οποίος θα χειρίζεται όλα τα θέματα που αφορούν τους εκτοπισμένους.

Η ιδιοκτησία της περιουσίας των εκτοπισμένων για την οποία τα πρόσωπα αυτά θα ζητήσουν αποζημίωση, θα μεταβιβαστεί στην κοινότητα όπου βρίσκεται η περιουσία. Για το σκοπό αυτό θα υπάρξει ανταλλαγή όλων των τίτλων ιδιοκτησίας πάνω σε καθολική κοινοτική βάση μεταξύ των δυο φορέων, με βάση την αξία του 1974 συν ο πληθωρισμός. Οι εκτοπισμένοι θα τύχουν αποζημίωσης από το φορέα της κοινότητάς τους από κονδύλια που θα εξασφαλισθούν από την πώληση των περιουσιών που θα μεταβιβαστούν στο φορέα ή μέσω της ανταλλαγής περιουσίας. Το έλλειμμα που θα παρουσιαστεί στα απαραίτητα κονδύλια για αποζημιώσεις θα καλυφθεί από την ομοσπονδιακή Κυβέρνηση από το ταμείο αποζημιώσεων που θα εξασφαλισθεί από διάφορες πηγές, όπως φορολογία πάνω στην αύξηση της τιμής της περιουσίας που θα μεταβιβαστεί μετά τη συνολική συμφωνία και εξοικονομήσεις από τις δαπάνες για την άμυνα. Κυβερνήσεις και διεθνείς οργανισμοί θα κληθούν επίσης να συμβάλουν στο ταμείο αποζημιώσεων. Για το σκοπό αυτό μπορεί να μελετηθεί η επιλογή της μακροπρόθεσμης εκμίσθωσης και άλλες εμπορικές διευθετήσεις.

Πρόσωπα και από τις δυο κοινότητες που το 1974 κατοικούσαν και/ή ήταν ιδιοκτήτες περιουσίας στο ομόσπονδο κράτος που θα διοικείται από την άλλη κοινότητα, ή οι κληρονόμοι τους, θα μπορούν να υποβάλουν αιτήσεις για αποζημιώσεις. Πρόσωπα που ανήκουν στην Τουρκοκυπριακή κοινότητα που εκτοπίστηκαν μετά το Δεκέμβρη του 1963 ή οι κληρονόμοι τους, επίσης μπορούν να διεκδικήσουν αποζημιώσεις.

Πρόσωπα που κατοικούν μόνιμα στην Κύπρο, τα οποία κατά την περίοδο που εκτοπίστηκαν ήταν ιδιοκτήτες της μόνιμης κατοικίας τους στο ομόσπονδο κράτος που θα διοικείται από την άλλη κοινότητα και τα οποία επιθυμούν να κατοικήσουν μόνιμα και πάλι στην περιοχή αυτή, επίσης μπορούν να επιλέξουν να επιστρέψουν.

Σε πρόσωπα που κατοικούν μόνιμα στην Κύπρο, τα οποία την περίοδο που εκτοπίστηκαν ζούσαν στη μόνιμη κατοικία τους με ενοίκιο στο ομόσπονδο κράτος που θα διοικείται από την άλλη κοινότητα και που επιθυμούν να κατοικήσουν μόνιμα και πάλι στην περιοχή αυτή, θα δοθεί προτεραιότητα με βάση τις διευθετήσεις της ελεύθερης εγκατάστασης.

Όλες οι απαιτήσεις θα πρέπει να υποβληθούν εντός έξι μηνών μετά την έγκριση του Συνολικού Πλαισίου Συμφωνίας.

Κάθε χρόνο για χρόνια θα γίνονται διευθετήσεις από το ενδιαφερόμενο Ομόσπονδο κράτος για την επιστροφή χιλιάδων εκτοπισμένων οι οποίοι θα επιλέξουν να επιστρέψουν στην προηγούμενη μόνιμη κατοικία τους. Επιπρόσθετα οι Μαρωνίτες οι οποίοι το 1974 είχαν τη μόνιμη διαμονή τους στο ομόσπονδο κράτος υπό τη διοίκηση της Τουρκοκυπριακής κοινότητας μπορούν να επιλέξουν να επιστρέψουν στις περιουσίες τους. Τα δυο ομόσπονδα κράτη θα ανασκοπήσουν την κατάσταση κατά το τέλος της προαναφερθείσας περιόδου υπό το φως της εμπειρίας που θα αποκτηθεί.

Αυτή η περίοδος θα αρχίσει μετά την ουσιαστική συμπλήρωση της διαδικασίας επανεγκατάστασης και αποκατάστασης, που θα προκύψει από τις εδαφικές προσαρμογές.

Η εγκατάσταση όσων επιλέξουν να επιστρέψουν θα λάβει χώρα μετά την ικανοποιητική μετακίνηση των προσώπων που θα επηρεασθούν. Αν ο σημερινός κάτοχος είναι επίσης εκτοπισμένος και επιθυμεί να παραμείνει, ή αν η περιουσία έχει ουσιαστικά αλλοιωθεί, ή έχει μετατραπεί σε δημόσιας χρήσης, ο πρώην μόνιμος κάτοικος θα τύχει αποζημίωσης ή θα του δοθεί διαμονή παρόμοιας αξίας.

Πρόσωπα τα οποία είναι γνωστό ότι είχαν πάρει μέρος ή συμμετέχουν ενεργά σε πράξεις βίας ή παρακίνησης σε βία και /ή μίσους εναντίον προσώπων από την άλλη κοινότητα δυνατό, τηρουμένων των νομίμων διαδικασιών, να παρεμποδιστούν από το να επιστρέψουν στο ομόσπονδο κράτος που θα διοικείται από την άλλη κοινότητα.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

Στόχος προτεραιότητας της ομοσπονδιακής δημοκρατίας θα είναι η ανάπτυξη μιας ισορροπημένης οικονομίας που θα είναι προς όφελος εξίσου και των δύο ομόσπονδων κρατών. Θα αναληφθεί σημαντικό πρόγραμμα δράσης για να διορθωθεί η οικονομική ανισορροπία και να διασφαλιστεί το οικονομικό ισοζύγιο μεταξύ των δύο κοινοτήτων, μέσω ειδικών μέτρων για προώθηση της ανάπτυξης του ομόσπονδου κράτους που θα διοικείται από την Τουρκοκυπριακή κοινότητα. Προς το σκοπό αυτό θα εγκαθιδρυθεί ειδικό ταμείο. Ξένες κυβερνήσεις και διεθνείς οργανισμοί θα κληθούν από το Συμβούλιο Ασφαλείας να συνεισφέρουν στο ταμείο αυτό.

Για την προώθηση μιας ισορροπημένης οικονομίας, μπορεί να απασχοληθούν σε ολόκληρη την ομοσπονδιακή δημοκρατία πρόσωπα τα οποία θα αμείβονται ίσα.

Για την προστασία ιδιαίτερα του ομόσπονδου κράτους που θα είναι υπό τη διοίκηση της Τουρκοκυπριακής κοινότητας θα υιοθετηθούν ειδικά μέτρα και διασφαλίσεις για να αποφευχθούν τα δυσμενή οικονομικά αποτελέσματα που θα προκύψουν από την εγκαθίδρυση της ομοσπονδιακής δημοκρατίας, για παράδειγμα από την υιοθέτηση ενός νομίματος και την εγκαθίδρυση ενιαίων τελωνειακών συνόρων.

Έκαστο ομόσπονδο κράτος μπορεί, πρόσθετα προς την ομοσπονδιακή φορολογία να εγκαθιδρύει και να διοικεί το δικό του φορολογικό καθεστώς και να καθορίζει φορολογικούς συντελεστές σύμφωνα με τους οικονομικούς στόχους και ανάγκες του.

Σύμφωνα με το παράρτημα 6 του μέρους II της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης η ομοσπονδιακή δημοκρατία θα παραχωρήσει μεταχείριση του πιο ευνοουμένου κράτους στην Ελλάδα και την Τουρκία σε όλες τις συμφωνίες, ανεξάρτητα από τη φύση τους.

Θα εγκαθιδρυθεί μια δικοινοτική επιτροπή ως μέρος των μεταβατικών διευθετήσεων για να προετοιμάσει τα ειδικά προγράμματα και μέτρα που προβλέπονται πιο πάνω πριν την εγκαθίδρυση της ομοσπονδιακής δημοκρατίας. Το Πρόγραμμα Αναπτύξεως των Ηνωμένων Εθνών θα παράσχει υποστήριξη στην επιτροπή. Η επιτροπή μπορεί να ζητήσει βοήθεια εμπειρογνομόνων ανάλογα με τις ανάγκες.

Θέματα που σχετίζονται με τη συμμετοχή της ομοσπονδιακής δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα θα συζητηθούν και θα συμφωνηθούν και θα υποβληθούν στην έγκριση των δύο κοινοτήτων σε ξεχωριστά δημοψηφίσματα. (Αυτή η παράγραφος αναφέρεται αποκλειστικά σε διευθετήσεις που μπορούν να γίνουν στην Κύπρο και με κανένα τρόπο δεν επηρεάζει τα προνόμια της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της σε θέματα που αφορούν τη συμμετοχή στην κοινότητα).

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΕΙΣ

Αμέσως μετά την έγκριση του πλαισίου συνολικής λύσης για το Κυπριακό σε χωριστά δημοψηφίσματα θα γίνουν οι ακόλουθες μεταβατικές διευθετήσεις για εφαρμογή του πλαισίου συνολικής συμφωνίας περιλαμβανομένης της προετοιμασίας και εφαρμογής του ομοσπονδιακού συντάγματος. Όλες οι μεταβατικές διευθετήσεις θα εφαρμοστούν σε περίοδο 18 μηνών.

Σύμφωνα με αυτό το πλαίσιο συνολικής συμφωνίας, θα εγκαθιδρυθούν αμέσως δικοινοτικές επιτροπές για εφαρμογή των προνοιών που σχετίζονται με την ετοιμασία και εφαρμογή του ομοσπονδιακού συντάγματος και του εκλογικού νόμου, την εγκαθίδρυση της ομοσπονδιακής δημοσίας υπηρεσίας, των απαιτήσεων για περιουσιακούς διακανονισμούς, την οικονομική ανάπτυξη και διασφαλίσεις, διευθετήσεις που σχετίζονται με τις εδαφικές προσαρμογές που θα ισχύσουν κατά το χρόνο ίδρυσης της ομοσπονδιακής δημοκρατίας και το πρόγραμμα δράσης που καθορίζεται στο παράρτημα. Επιπλέον, επιτροπή αποτελούμενη από τους αντιπροσώπους των εγγυητριών δυνάμεων και των δύο κοινοτήτων θα εγκαθιδρυθεί για συμπλήρωση των Συνθηκών Εγγυήσεως και

Συμμαχίας. Τα Ηνωμένα Έθνη θα βοηθήσουν κάθε επιτροπή στην άσκηση των αρμοδιοτήτων της. Κάθε επιτροπή μπορεί να χρησιμοποιήσει ξένους εμπειρογνώμονες.

Επιπρόσθετα μια επιτροπή αποτελούμενη από τους ηγέτες των δύο κοινοτήτων και αντιπρόσωπο του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών θα εγκαθιδρυθεί αμέσως για να επεξεργαστεί τις διαδικασίες μεταβατικών διευθετήσεων που προβλέπονται στο έγγραφο αυτό και για να διασφαλίσει ότι οι αρμοδιότητες των επιτροπών που αναφέρθηκαν προηγουμένως ασκούνται με αποτελεσματικό και έγκαιρο τρόπο. Επιπλέον αυτή η επιτροπή θα οργανώσει, σε διάστημα 30 ημερών από τη συμπλήρωση της από τους δύο ηγέτες σε διεθνή διάσκεψη υψηλού επιπέδου, χωριστά δημοψηφίσματα για έγκριση του πλαισίου συνολικής συμφωνίας και στον κατάλληλο χρόνο κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου θα οργανώσει χωριστά δημοψηφίσματα για έγκριση του ομοσπονδιακού συντάγματος και τις εκλογές των ομοσπονδιακών αξιωματούχων με βοήθεια και επαλήθευση από τα Ηνωμένα Έθνη.

Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, οι τρέχουσες διευθετήσεις για τη διαχείριση των καθημερινών εσωτερικών υποθέσεων της κάθε πλευράς θα συνεχιστούν, εκτός αν τροποποιηθούν από τις πρόνοιες του πλαισίου συνολικής συμφωνίας. Σε θέματα που αφορούν ολόκληρη την Κύπρο, όπως το διεθνές εμπόριο και ο τουρισμός, θα εφαρμοστεί η ίδια αρχή με την αντίληψη ότι αυτά τα θέματα θα τυγχάνουν διαχείρισης πάνω σε προσωρινή βάση προς κοινό όφελος. Προ το σκοπό αυτό θα συμφωνηθούν προσωρινές διαδικασίες από τις δύο κοινότητες.

Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου οι εξωτερικές υποθέσεις της δημοκρατίας θα τυγχάνουν χειρισμού ο οποίος θα είναι σύμφωνος με τις αρχές που περιέχονται στο πλαίσιο συνολικής συμφωνίας και με συναίνεση των ηγετών των δύο κοινοτήτων. Θα γίνουν διευθετήσεις για κοινές αντιπροσωπείες ιδιαίτερα σε διεθνείς συναντήσεις.

Οι νομοθετικές πράξεις, οι νόμοι, οι κανονισμοί, οι κανόνες, και τα συμβόλαια που ισχύουν τώρα στις δύο πλευρές θα θεωρούνται σε ισχύ στο βαθμό που δεν είναι ασυμβίβαστοι με το πλαίσιο συνολικής συμφωνίας. Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση μπορεί να αναθεωρήσει προηγούμενες διεθνείς συμφωνίες για να αποφασίσει κατά πόσο πρέπει να ληφθεί οποιαδήποτε ενέργεια αναφορικά με αυτές.

Κάθε κοινότητα θα ετοιμάσει το σύνταγμα του ομόσπονδου κράτους και τον εκλογικό νόμο σύμφωνα με το ομοσπονδιακό σύνταγμα και τον εκλογικό νόμο και θα οργανώσει τις ομόσπονδες κυβερνητικές διευθετήσεις που θα εφαρμοστούν ταυτόχρονα με την εγκαθίδρυση της ομοσπονδιακής δημοκρατίας.

Η ημερομηνία κατά την οποία θα τεθεί σε ισχύ το ομοσπονδιακό σύνταγμα θα καθορίζεται στο έγγραφο και θα είναι η ημερομηνία κατά την οποία θα ανακηρυχθεί ομοσπονδιακή δημοκρατία.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΑ ΗΝΩΜΕΝΑ ΕΘΝΗ

Μόλις το πλαίσιο Συνολικής Συμφωνίας εγκριθεί σε χωριστά δημοψηφίσματα από την κάθε κοινότητα οι ηγέτες των δύο κοινοτήτων θα απευθύνουν επιστολή στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, διαβιβάζοντας του το κείμενο του πλαισίου συνολικής συμφωνίας με την παράκληση να υποβάλει την επιστολή και το πλαίσιο συνολικής συμφωνίας στο Συμβούλιο Ασφαλείας, ώστε το Συμβούλιο να σημειώσει την απόφαση των δύο κοινοτήτων να εγκαθιδρύσουν μια ομοσπονδιακή δημοκρατία με τον τρόπο που περιγράφεται στο πλαίσιο συνολικής συμφωνίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Μόλις το πλαίσιο συνολικής συμφωνίας εγκριθεί από τις δύο κοινότητες σε χωριστά δημοψηφίσματα, θα εφαρμοσθεί το ακόλουθο πρόγραμμα δράσης για προώθηση της καλής θέλησης και των στενών σχέσεων μεταξύ των δύο κοινοτήτων.

- Η διακίνηση προσφύγων και αγαθών, υπηρεσιών και κεφαλαίων, η επικοινωνία και η διεθνής βοήθεια από και προς την Κύπρο θα γίνεται πάνω σε ίση βάση σ' ολόκληρη την Κύπρο και θα αρθούν όλοι οι περιορισμοί.
- Όλοι οι ταξιδιωτικοί περιορισμοί μελών της Τουρκοκυπριακής κοινότητας θα αρθούν. Οι δύο κοινότητες θα συμφωνήσουν σε προσωρινές διαδικασίες.
- Οι περιορισμοί στη διακίνηση τουριστών θα αρθούν.
- Οι ενστάσεις στη συμμετοχή σε διεθνείς αθλητικές και πολιτιστικές δραστηριότητες θα αρθούν.
- Η ελευθερία διακίνησης θα διευκολυνθεί μέσω συμφωνίας των δύο κοινοτήτων, και θα υπόκειται μόνο σε ελάχιστες διαδικασίες.
- Μέχρι την εγκαθίδρυση της ομοσπονδιακής δημοκρατίας, τα Βαρώσια θα τεθούν υπό τη διοίκηση των Ηνωμένων Εθνών και θα ετοιμαστεί και εφαρμοστεί πρόγραμμα για την αποκατάσταση τους.
- Όλα τα προγράμματα στρατιωτικού εκσυγχρονισμού και ενίσχυσης των θέσεων θα τερματισθούν. Οι δύο πλευρές θα συνεργαστούν με την Ειρηνευτική Δύναμη στην επέκταση των θέσεων απακίστρωσης κατά μήκος της ουδέτερης ζώνης σε όλες τις περιοχές όπου τα στρατεύματα των δύο πλευρών παραμένουν πολύ κοντά το ένα στο άλλο. Η ελευθερία διακίνησης της Ειρηνευτικής Δύναμης σε ολόκληρη την Κύπρο θα διασφαλισθεί.
- Θα εγκαθιδρυθεί μια δικοινοτική επιτροπή για την αναθεώρηση των διδακτικών βιβλίων που χρησιμοποιούνται στα σχολεία της κάθε πλευράς και για την υποβολή εισηγήσεων για την αφαίρεση υλικού το οποίο είναι αντίθετο προς την προώθηση της καλής θέλησης και των στενών σχέσεων μεταξύ των δύο κοινοτήτων. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να εισηγηθεί θετικά μέτρα για την προώθηση του στόχου αυτού.
- Και οι δύο κοινότητες θα προωθήσουν την καλή θέληση και τις στενές σχέσεις μεταξύ τους και τις φιλικές σχέσεις με την Ελλάδα και την Τουρκία.
- Και οι δύο κοινότητες μέσα στα όρια της εξουσίας τους, θα τερματίσουν όλες τις τρέχουσες ή εκκρεμείς προσφυγές ενώπιον οποιουδήποτε διεθνούς σώματος εναντίον της άλλης ή της Ελλάδας ή της Τουρκίας.

- Θα εγκαθιδρυθεί δικοινοτική επιτροπή για να επισκοπήσει την υδατική κατάσταση στην Κύπρο και να κάνει εισηγήσεις για τους τρόπους ικανοποίησης των υδατικών αναγκών της Κύπρου, ακόμη και από πηγές του εξωτερικού. Η επιτροπή μπορεί να ζητήσει βοήθεια εμπειρογνομόνων αν χρειαστεί.
- Θα εγκαθιδρυθεί κοινοτική επιτροπή για να ετοιμάσει και να εφαρμόσει πρόγραμμα δράσης για την αποκατάσταση των ιστορικών και θρησκευτικών χώρων σε ολόκληρη την Κύπρο. Η επιτροπή μπορεί να ζητήσει βοήθεια εμπειρογνομόνων αν χρειαστεί.
- Θα εγκαθιδρυθεί δικοινοτική επιτροπή για να αναλάβει την καταγραφή του πληθυσμού και των δύο κοινοτήτων. Η επιτροπή μπορεί να ζητήσει και βοήθεια εμπειρογνομόνων αν χρειαστεί.
- Οι δυο κοινότητες αναλαμβάνουν να υποστηρίξουν τις προσπάθειες της Διερευνητικής Επιτροπής για τους Αγνοούμενους για να καταλήξει σύντομα σε συμπεράσματα, όπου τούτο είναι δυνατό αναφορικά με την τύχη των αγνοουμένων. Προς το σκοπό αυτό η επιτροπή παρακαλείται να αναλάβει χωρίς καθυστέρηση τη διερεύνηση όλων των υποθέσεων αγνοουμένων προσώπων και προς το σκοπό αυτό να επανεκτιμήσει τα κριτήρια αναφορικά με την εξαγωγή πορισμάτων για την τύχη των αγνοουμένων.